

Litteratur

Kongruens i stöpsleven

I serien Ord och stil utkom i höstas boken *Svenska i harmoni. Fyra uppsatser om kongruens*. Uppsatserna är skrivna av Lennart Hagåsen, Tor G Hultman, Roger Källström och Gun Widmark.

Kongruens innebär "en överensstämmelse mellan syntaktiskt samhöriga ord i genus, numerus, kasus eller person" (Erik Wellander, 1939; 1973) dvs. "att flera led i en text eller delar av ett uttryck rättar sin form efter varandra" (Erik Andersson, 1993). Det heter alltså *en röd stol, ett rött bord och en god glass, den goda glassen*. Vi kan säga *en glass/ glassen är god* alternativt *en glass/ glass är gott*, men satserna **glass är god* eller **glassen är gott* är inte möjliga enligt svenskans kongruensregler.

Både Tor G Hultman och särskilt Gun Widmark i uppsatsen **Kongruensförändring i språkvärderingsperspektiv** utgår i sina resonemang från Erik Wellander. Han har diskuterat kongruensfrågor bl.a. i klassikern Riktig svenska och uppsatsen Svenskans tillstånd och behov (Språkvård 1/1965). Utgående från en stor samling exempel gör han jämförelser mellan kongruenta och inkongruenta uttryck. Wellander har en klart normativ språkvårdande linje och han anser att det i vårdat skriftspråk vanligen är bättre att välja ett grammatiskt kongruent uttryck framför ett inkongruent. De forskare som medverkat i *Svenska i harmoni* har en mera deskriptiv språksyn då de utgående från aktuellt språkmaterial diskuterar kongruens. De belyser pågående förändringar i svenskans kongruenssystem och diskuterar problemfall i fråga om genuskongruens, som då det uppstår en slitning mellan grammatisk form och saklig innebörd, t.ex. i valet av pronomen eller predikativ (predikatsfyllnad) vid ord som *vittne*, *biträde*, *folk*. Jämför t.ex. *vittnet var övertygat / övertygad; vittnet medgav att det / han inte hade sett något; folk som röker är otrevliga / otrevligt*.

Frågor kring norm och språkbruk är väl företrädda i boken. Gun Widmark kommer flera gånger in på frågan om språkvårdens roll då det gäller språkförändring. Hon utgår bl.a. från exempelsatserna *biträdet är duktigt* och *hon är duktig* som kan ge upphov till *biträdet är duktig*, och diskuterar hur det kan gå till när gamla kongruensregler ersätts med nya, dvs. när "den vanliga grammatiska kongruensen kommit under inflytande av en mera semantiskt styrd regel som gäller levande varelser. /---/ Primärt rör det sig om en störning i talproduktionen men den kan utvecklas i riktning mot en förändrad regel". Gun Widmark påpekar också att en mening genom variation mellan inkongruenta och kongruenta uttryck kan få en ny innebörd. Jämför t.ex. *en ny utrikesminister vore inte så dum* och *en ny utrikesminister vore inte så dumt*. I summeringen till uppsatsen konstaterar Gun Widmark: "Språkvårdsrekommendationer behöver alltså fortlöpande revideras. Detta gäller också kongruensfrågor, där ju nya bruk ibland har accepterats i språket". Enligt Gun Widmark sker det tydligen något med svenskans predikativ; det är inte uteslutet att vi nu befinner oss i en utveckling mot en förändrad grammatik.

Svenska i harmoni beskriver och diskuterar i första hand regler för kongruens i svenskan, men Roger Källström gör i sin uppsats **Hennes nyai bilarihennes** (Om kongruens i svenska och i andra språk) kontrastiva jämförelser med nio andra språk och beskriver kongruensen som ett universellt fenomen i språk. Bland de språk som här kontrasteras med svenskan är finskan väl företrädd (jfr *hänen uusissa autoissaan*).

I uppsatsen **Barnet – han eller den?** (Om genuskongruens vid ordet *barn* i gymnasisters språkbruk) diskuterar Tor G Hultman kongruensproblem som uppstår i samband med ordet *barn*. Är det t.ex. korrekt att som pronomen för *barnet* tala om *den* eller *han/hon* i stället för det gramma-

tiskt kongruenta *det* – som i satsen *den vill leka med bilen*, som jag hörde en femårig flicka säga när en ettårig pojke ville låna hennes leksaksbil? Tor G Hultman har undersökt vilka pronomen som förekommer då *barn* åsyftas och vilken form de predikativ får som står som bestämning till ordet *barn*. Hultman konstaterar att gymnasisternas språkbruk vacklar i fråga om genuskongruensen vid ordet *barn* och han frågar sig om *den* håller på att utvecklas till ett könsneutralt personligt pronomen i svenskan.

Lennart Hagåsens uppsats *Sverige var intresserad och facket ska vara obunden – en typ av neutruminkongruens* handlar om en ny typ av inkongruens som blivit allt vanligare i svenskt språkbruk. Lennart Hagåsen har i dagspress, radio och TV samlat belägg för konstruktioner där ett subjekt i neutrum får predikativ i utrum t.ex. *under lång tid har samhället varit fokuserad på föräldrarna*. Han drar slutsatsen att det är fråga om en inneboende semantisk egenskap hos det adjektiv eller particip som står som predikativ. Hagåsen går in på adjektiv och particip som *angelägen, beredd, glad, inblandad, skyldig* vilka vanligen kräver ett levande, mänskligt subjekt. I diskussioner om adjektivkongruens brukar man för det mesta utgå från att subjektets genus och numerus styr och kontrollerar predikativet. Detta är därför ett nytt och intressant sätt att förklara bruket av inkongruens. Hagåsen får dock inte stå oemotsagd, utan Tor Hultman argumenterar i sin uppsats mot Hagåsens antagande. Utgående från exempelfrasen: *att landstinget är skyldig till att han tvingades* skriver Hultman "Hagåsen är själv benägen att lägga större vikt vid förklaringen att utrumformen väljs därför att *skyldig* är inherent animatum än vid tanken att det är det animata innehållet i *landstinget* som slår igenom. Själv lutar jag snarast åt andra hållet". Denna diskussion är ett bra exempel på hur författarna till de olika uppsatserna beaktar varandras resultat och för en dialog med varandra, något som gör att boken fungerar som en helhet. Men de fyra uppsatserna står sig också väl som separata inlägg i debatten om svenskans kongruens.

Författarna har alla goda insikter i vilka uttryck kongruensen tagit sig i tidigare skeden av svenska språkets historia. De gör bl.a. jämförelser mellan hur predikativet nu håller på att förändras och hur de plurala verbformerna (verbkongruensen) försvann i svenskan. De tar dessutom fasta på vad tidigare forskning ansett om denna fråga. Är man intresserad att läsa mera om någon särskild aspekt

på kongruens kan man gå till de litteraturförteckningar som finns efter varje uppsats.

Caroline Sandström

Svenska i harmoni. Fyra uppsatser om kongruens. Av G. Widmark m.fl.. *Ord och stil. Språkvårds-samfundets skrifter* 23. Uppsala 1992. 154 sidor.

Invandrade ord

Alla som har studerat svenska har under sin studietid fått lära sig en hel del om när och hur lånord har strömmat in i språket. Vi känner till det tyska inflytandet under hansetiden, franskan vid det gustavianska hovet och engelskans anstormning som fortgår med tilltagande styrka. Det här är obligatorisk kunskap och man kan fråga sig om en ny bok om lånorden i svenskan kan ha så mycket mera att ge än nyare och fräschare exempel. På den frågan är svaret faktiskt ja.

Lars-Erik Edlund och Birgitta Hene är författare till en bok som innehåller betydligt fler infallsvinklar än vi hittills varit vana vid. Boken heter *Lånord i svenskan. Om språkförändring i tid och rum*. (Förlaget Wiken) och den kom ut 1992. Den är förmodligen tänkt att fungera som kursbok för språkstuderande, men den kan med behållning läsas också av många andra utanför språkvetarvärlden.

Edlund och Hene öppnar med ett kapitel som handlar om språklig variation och med detta avser de såväl mångspråkigheten i världen som inomspråklig variation. Här finns en klar koppling till tvåspråkighetsforskning och sociolingvistik, vilket borgar för att läsare med många olika intressen har något att hämta i resonemanget.

Därefter går författarna igenom vad man avser med termer som lånord, ordlån, blandlån, begreppslån, pseudolån och främmande ord. De visar med många exempel att skilda perspektiv på de främmande inslagen leder till olika terminologiska lösningar. Så står enligt författarna t.ex. benämningen "främmande ord" främst för en bedömning av ett ords eller ett uttrycks grad av främlingskap och denna bedömning varierar självfallet beroende på bedömarens ålder, utbildning,

språkkunskaper m.m. Något rent objektivt sätt att mäta främlingskapet finns inte men, som författarna påpekar, en bedömning av detta slag är ändå viktig inte minst i språkvårdsdiskussioner.

Kapitlet om lånen som kulturspegel känns mest bekant, vilket inte gör det mindre nödvändigt och intressant. Det jag speciellt uppskattade här var avsnittet om grannspråkslånen över tiden. För den som kan finska är det roligt att bli påmind om nyare och äldre finska lån. Här finns de bekanta "pojke" och "känga" (som nämns första gången år 1455 respektive 1622), "kola (av)" och "kalja" (från 1800-talet) och "jenka" (från 1960-talet). För mig obekant är däremot "musta" i betydelsen "kaffe".

De nya orden står inte bara för nya begrepp och fenomen; de pekar också på andra tänkesätt, andra värderingar, andra sätt att leva. Ett fyndigt sätt att illustrera hur mycket nykomlingarna i det svenska ordförrådet fört med sig är författarnas jämförelse mellan en "arvordsmeny" och en "lånordsmeny":

Arvordsmeny	Lånordsmeny
vatten, mjölk	saft, juice
öl	vin
gröt, fil	omelett
smör, bröd och ost	moussaka
lax	forell
kött	rostbiff
	kotlett, filé
	lappscojs
kaka	glass
	maräng
	kaffe, te

I avsnittet om vilka kulturer de inlånade orden speglar ingår också ett avsnitt där författarna visar på vilken andel det främmande inslaget har i jämförelse med det inhemska språkgodset. Här kan man se att det fruktade engelska inflytandet fortfarande är rätt litet. Svenskans ordförråd vilar stadigt på en grund av arvord, samt lån från tyskan, latinet och grekiskan. Engelskan syns bara bättre och är svårare att hantera än så länge och därför tror vi att vi drunknar i engelskan. (Härmed inte sagt att det engelska inflytandet skall negligeras. Färan ligger, tror jag, mest i att vi låter bli att utveckla och öva oss i vårt eget språk.

Vi pläderar för undervisning på engelska i skol- och högskolevärlden och övergår till att skriva på engelska i vårt yrke.)

I ett kapitel om lånordens introduktion och spridning diskuterar författarna språkpsykologiska aspekter. De frågar sig varför den enskilde språkbrukaren (för det är ju alltid någon enskild person som behöver ett lån första gången) introducerar ett lexikalt lån, varför vissa lån sprids vidare och möjligen etableras, medan andra är dagsländor som aldrig finner rotfäste. Edlund och Hene går först igenom vilka möjligheter språkbrukaren har att välja mellan när han eller hon vill skapa ett nytt ord. De listar därefter orsaker till att en språkbrukare känner ett behov av att snatta ur ett annat språk.

En ny företeelse kan t.ex. behöva benämnas eller vi kan känna ett behov av att hitta en övergripande respektive en mer specificerande term. De främmande orden kan också vara trygga att ta till när vi skall tala om svåra ting. Läkarlatinet är det klassiska exemplet på hur man kan undgå obehag och förhålla sig (obegriplig och) neutral.

De främmande orden kan ibland kännas mer expressiva: att hojta "perkele", "merde" eller "shit" är kanske mer befriande än att hålla sig till något motsvarande svenskt uttryck. I reklamvärlden är man speciellt bra på att använda främmande ord för att få fram lämpliga associationer. Turisten ligger väl hellre på "playan" än på "badstranden"?

De främmande orden kan vara roliga och framför allt är de bra att ta till när behovet av variation och förnyelse känns stor. De kan också vara lättare att hantera än de inhemska och de kan dessutom användas för att markera talarens grupp-tillhörighet. Om två personer står och talar om en tredje person och säger att denne "har en bad sector", då är de två dataekonomerna som använder ett fackuttryck i den överförda betydelsen att någon är "dum i huvudet".

Hur vi gör med långodset när det väl gått över tröskeln och blivit mer än en individuell tillfällighet behandlas i ett kapitel om anpassning och förändring. Här går författarna igenom både den formella integreringen (uttal, stavning, böjning och ordbildning) och den lexikala integreringen (ordlån, nybildningar, betydelselån). Kapitlet är mycket lärorikt för den som har som uppgift att ta ställning till allt det främmande gods som enskilda språkbrukare tycker är importerbart speciellt i olika fackspråk. Läraren och språkgranskaren hittar här goda exempel och förklaringar att försvara svenska språket med.

Kapitlet om attityder till lån kompletterar tidigare kapitel genom att bl.a. ta upp den svåra frågan om språkpurism. Detta görs i ett långt historiskt perspektiv som kan ge den öppne och läraktige läsaren möjlighet att rannsaka sina egna fördomar och tyckanden. I det sista kapitlet kommer författarna in på forskning på området och placerar in lånordsproblematiken där den hör hemma, dvs. som en del av språkkontaktforskningen.

Edlunds och Henes bok får läsaren att inse att livet på ren svenska för det första är omöjligt, för det andra skulle vara urbotat tråkigt. Utan kontakt med människor som talar andra språk och representerar andra kulturer skulle vi fortfarande leva på vatten och bröd. Nej, tacka vet jag vin och moussaka!

Marika Tandefelt

Lars-Erik Edlund och Birgitta Hene: *Lånord i svenskan. Om språkförändringar i tid och rum*. Förlags AB Wiken 1992. 182 s.

Handböcker i offentlig förvaltning

Inom loppet av ett år har två handböcker med anknytning till offentlig förvaltning kommit ut. Den ena är *Medborgarens handbok*, en bok som ger en översikt över all form av service som den offentliga förvaltningen kan erbjuda den enskilde medborgaren, företag och sammanslutningar av olika slag. Den andra aktuella boken inom området är *Kommunal uppslagsbok*, som kom ut i fjol i Sverige. Den definierar termer och begrepp inom olika kommunala sektorer, såsom skola, barnomsorg, räddningstjänst, avfallshantering, miljövärd etc.

Medborgarens handbok

Medborgarens handbok beskriver den offentliga förvaltningen i vårt land utgående från de servicebehov som finns i samhället. Läsaren får tips om vilken myndighet han skall vända sig till i olika frågor. Boken ger information om var man kan ansöka om hemvårdsstöd, vem som ger yrkesvägledning, hur man larmar brandkåren, var man kan

få svar på juridiska frågor, vilken instans man skall vända sig till för att ansöka om finskt medborgarskap osv. Eftersom boken är indelad i temaområden är det enkelt för läsaren att finna rätt instans för rätt ändamål. Dessutom ingår ett alfabetiskt sakregister och ett riksomfattande adress- och telefonregister. Den svenska versionen av boken (boken kom ut på finska redan i höstas) innehåller också utdrag ur Svenska Finlands folktingets rapport om vad lagen säger om våra språkliga rättigheter.

Medborgarens handbok. Serviceguide i offentlig förvaltning. Finansministeriets serviceprojekt. Förläggare Finlands svenska kommunförbund. Helsingfors 1993. 379 sidor.

Kommunal uppslagsbok

Kommunal uppslagsbok, som Svenska Kommunförbundet (i Sverige) varit med om att sammanställa, vänder sig till både kommunernas förtroendevalda och anställda men också till alla dem som är allmänt intresserade av den kommunala verksamheten. Boken förklarar omkring 1 000 centrala begrepp och termer som används i olika kommunala sammanhang. Största delen av de här begreppen gäller också i Finland, vilket gör boken till ett utmärkt arbetsredskap också här hos oss. Bl.a. ingår en mängd termer och begrepp i anknytning till den aktuella diskussionen om målstyrningstänkande inom kommunerna. Företagsekonomiska begrepp förklaras jämsides med uppslagsord som behandlar ekonomi ur kommunal synvinkel. Eftersom Sverige i januari 1992 fick en ny kommunallag har också rättsliga begrepp och den kommunala juridiken givits stort utrymme.

Kommunal uppslagsbok består av en uppslagsboksdel med omkring 1 000 alfabetiskt uppställda artiklar som behandlar alla kommunala verksamhetsområden och en tabelldel som presenterar Sveriges 286 kommuner med aktuell statistik: invånarantal, antal kommunalt anställda och mycket annat. Boken är skriven på ett lättillgängligt språk och definitionerna är korta men belysande.

Kommunal uppslagsbok. Utgivare: Svenska kommunförbundet och Bokförlaget Bra Böcker/Nationalencyklopedin. 1992. 312 sidor.

ES

Att översätta böcker

I Språkbruk 2/1991 recenserades tre böcker om översättning: Rune Ingos *Från källspråk till målspråk* (1991), Irma Sorvalis *Studier i översättningsvetenskap* (1990), Lena Björklund och Jan-Christer Lindbergs *Översättning av kärlek till svenskan* (1991). Ingos och Sorvalis böcker handlar om översättningsvetenskap, översättningsteori och översättningsprinciper – med en fast förankring i den praktiska verkligheten – medan Björklund och Lindbergs bok snarast är en debattbok som behandlar översättarnas arbetsvillkor.

Samma år (1991) utkom också Carl G Liungmans *Att översätta böcker* – en märklig bok som bör kommenteras.

I baksidesreklamen sägs att boken "handlar om grammatik, stilistik och semantik och om sådant som förlagsredaktörers psykologi, honorar, uppdragsanskaffning och mycket mera. Att översätta böcker är en praktisk vägledning i översättandets konst och i konsten att försörja sig på översättande (man kan vara en överdängare i det ena och medioker i det andra)."

Man är frestad att säga detsamma om Liungman och hans bok – han är en överdängare i vulgär framställning och medioker när det gäller innehållslig substans.

I bokens förord säger Liungman bl.a. att han gjorde sina första lärospån i en liten byskola i det nordhalländska gränslandet där han – som han uttrycker det – "lärde mig skriva och de fyra räknesätten." Man får också veta att han i många års tid har varit kapabel att försörja sig och sin familj på översättningsarbete och att han "hade blivit Sveriges ende lärare i det litterära översättandets praxis, av bara farten så att säga." Men att han nu skall koncentrera sig på författande och på arbete med det egna nystartade bokförlaget Polaris. Vidare säger han att den här boken "markerar övergången från min översättarlärarverksamhet till det jag tänker ägna mina återstående tio till tjugo kraftfulla år i denna inkarnation åt."

Boken består av fyra delar: Det litterära översättandets allmänna bakgrund, Hur översättningsarbetet går till, Språkutveckling, språkvård och språkfel, Översättandets ekonomi.

I början av boken konstaterar Liungman helt riktigt att "översättaryrket är ett språksspecialistyrke" som "kräver avancerade specialkunskaper" och att man bör ha:

1) Förmåga att förstå svenska skriftspråkets grammatik, syntax och stilistik.

2) Förmågan att fatta när man inte fattar, dvs. att ha så mycket respekt för författaren att man inte tror att han eller hon skriver rena obegripligheter.

3) Goda kunskaper i det främmande språk man översätter från.

4) Prioriteringsförmåga, dvs. förmågan att fatta vad som är viktigast i texten, vad det är författaren vill ha fram, vad som är utfyllnad.

5) Självdisciplin eller energi nog att aldrig välja den lättjefulla utvägen.

Allt detta är så sant som det är sagt. Men några sidor längre fram hittar man sedan den förvånande rubriken *Ska man läsa hela boken innan man börjar översätta den?* – något som ju är ett absolut måste för att man skall få en helhetsbild av texten, både i fråga om stil och innehåll. Det är denna första genomläsning av texten som inom översättningsteorin kallas *förberedande textanalys*. Ofta är det först efter flera genomläsningar som man får en riktig känsla för texten. Men själv säger Liungman att han aldrig brukade läsa hela boken innan han började översätta den.

Man kan särskilja tre skeden i översättningsprocessen: *analys*, *översättning* och *bearbetning*. De s.k. råöversättningarna kommer till i *översättningskedan*, för att sedan få sin slutgiltiga form i *bearbetningskedan*. Det är det här som Liungman talar om när han säger: "I princip bör man skriva om alla löjliga formuleringar."

Vidare diskuterar Liungman också det som han kallar "översättarens skyddsmedel och försvarsvapen" (mot negativa recensioner), dvs. replikrätt, översättarens förord, översättarnoter, fackgranskare, överklagande hos granskningsnämnden. Att Liungman är arg och besviken är uppenbart, åtminstone får man det intrycket när man läser formuleringar som "en satans brist på respekt för litterära översättare i allmänhet eller för mig personligen", "hur i helvete kan välutbildade yrkesmän finna sig i detta idiotsystem?", "den f.d. lektörens blaj", "vi ska slå stenhårt mot viktigpettarrar och dingbollar", "överlämna hela skiten åt tycke och (dålig) smak".

Det är möjligt att Liungmans ilska är berättigad, men hans sätt att uttrycka den i skrift får närmast tillstånd en bumerangeffekt.

I det tredje avsnittet av boken talar Liungman bl.a. om språkfrågor och språkvård. Jag kan bara

hoppas att Liungman är ironisk när han kategoriskt säger: "Vårt språk är numera inte regelstyrt utan praxisstyrt".

Varför skulle vi fortfarande läsa grammatik i skolorna, om inte just för att lära oss den grammatiska (regel)strukturen i ett språk?

Att Liungman skapar egna regler för språket är den här boken också ett bevis på. Han påstår själv att han "skapade konventionen att aldrig ha med s" i sammansatta ord med förleden *kärnkraft* när han översatte en text om kärnkraft. Han säger också: "Om ingen tydlig praxis finns får man skapa en." Det är som om begreppet språkvård inte skulle existera för Liungman, även om man under rubriken *Grodologi* kan läsa följande: "Grodor är allvarliga språkdräktfel som märks direkt vid läsningen genom att de inför löjligheter eller ologiskheter i texten." (Obs. att det enligt vedertagen norm heter *kärnkraftsmotståndare*, *språkdräktfel*. Red. anm.)

Bokens sista del innehåller bl.a. två rubriker som väl närmast hör hemma just inom "grodologin". Det är fråga om de två genitivkonstruktionerna: "Översättandets ekonomi" och "Översättararbetets betalning". Och man kan undra till vilken kategori verbformerna *hajlajta* och *browsa*, substantiven *infotainment* och *scouting* (i betydelsen "aktivt sökande efter bra böcker") och det dialektala adverbet *hällörad* hör?

Helhetsintrycket av boken är att den är ett populistiskt hopkok av allt möjligt som Liungman har råkat ut för i sitt arbete som översättare.

Men här och var innehåller den också några verkliga guldkorn som jag tror de flesta kan uppleva som värdefulla, t.ex. "... att det inte finns en perfekt översättning, utan flera...", "att översättandets konst till 90 procent består av förmågan att välja bästa svenska skriftspråkliga uttryckssätt för helheten av författarens framställning utan att skriva om den logiskt och innehållsmässigt".

Britta Klockars

Carl G Liungman, *Att översätta böcker. Praktisk handbok om hur man utövar världens friaste och mest allmänbildande yrke*. Polaris, Malmö 1991. 152 s.

Språk och social kontext

Språk och social kontext är en festskrift till professor Mirja Saari på hennes 50-årsdag. Boken är en samling uppsatser i ämnena pragmatik, sociolingvistik och grammatik – tre viktiga områden inom lingvistik som Mirja Saari själv intresserat sig för. I festskriften medverkar 17 skribenter som alla är aktiva forskare i och utanför Finland. Redaktionskommittén hoppas att boken kan tjäna både forskningen och undervisningen inom de ämnen som behandlas.

Inom blocket Sociolingvistiska perspektiv kan nämnas bl.a. en artikel av Els Oksaar om svårigheter i interkulturell kommunikation. Marika Tandefelt diskuterar i sin artikel attityderna till språk, språkbrukare och språkvård. Hon konstaterar att språkbrukarna inte alltid har samma uppfattning om språkvårdens uppgifter och möjligheter som språkvårdarna själva har. En språkvårdare är ingen språkpolis, menar hon. Språkvården kan inte och vill inte påverka språkbruket i den utsträckning som allmänheten tror och hoppas på.

I avsnittet Synvinklar på grammatik finns många intressanta artiklar. Bengt Loman frågar sig om språklära behövs i skolans modersmålsundervisning och Christer Platzack skriver om satsfläta med *att*-sats-subjekt. Kontrastiva grammatikfrågor tas upp i Marketta Sundmans artikel om nominalfrasen och i Ingegerd Nyströms artikel om ordföljdsproblem i finlandssvenskan.

I boken ingår också artiklar av bl.a. Per Linell, Ulf Teleman och Erik Andersson.

JL

Språk och social kontext. Redigerad av Ann-Marie Ivars m.fl. Meddelanden från institutionen för nordiska språk och nordisk litteratur vid Helsingfors universitet. Serie B:15. Helsingfors 1993. 265 sidor.